

Op 12 mei 2011 is het volgende advies (A11.036) gegeven.

1. Het verzoek van X:

In haar aanvraag geeft mw. Y aan dat X evenals zeven voorgaande jaren voornemens is samen met de Onafhankelijke Raad van Advies van zowel A als B op een dinsdag in september 2011 te Utrecht (Koninklijke Jaarbeurs) een landelijke bijeenkomst "Z" te doen plaatsvinden. Op die bijeenkomsten wordt ziekte P iedere keer vanuit een centraal thema belicht, het perspectief is altijd drievoudig: wetenschappelijk onderzoek, behandelpraktijk en ervaringsdeskundigheid. Elk jaar wisselt het thema. Uitgenodigd worden Nederlandse Q-artsen, apothekers en vereniging Q-verpleegkundigen.

Om de registratiegelden laag te houden worden ook tentoonstellers uitgenodigd om met een productstand te komen. De mogelijkheid (logistiek en financieel) om twee pauzeruimtes te creëren ontbreekt. De uitgenodigde niet-voorschrijvers zullen gekleurde badges ontvangen opdat zij voor de standhouders herkenbaar zijn; de stands zelf zullen worden voorzien van bordjes dat deze enkel voor voorschrijvers zijn. Een accreditatieaanvraag is ingediend bij R, S en T.

De inhoud wordt bepaald door de Onafhankelijke Adviesraad van A samen met de Raad van advies B. Op 2 mei 2011 wordt een afspraak gemaakt om te praten over de opzet het programma. Bijgevoegd is het programma van het voorgaande jaar, zowel als lijst van sprekers. Dat programma behelst een bijeenkomst gedurende een dag van 09.30 uur tot ca. 17.00 uur met verscheidene lezingen door personen uit verschillende disciplines binnen en buiten de Q-geneeskunde (hoogleraren dan wel artsen Q, jurist/journalist, ervaringsdeskundige).

Het inschrijfgeld bedraagt € 275,-; de cateringuitgave per persoon is begroot op € 35,-

2. De beoordeling door de Codecommissie:

2.1. Ingevolge artikel 12 van de Gedragscode en de Uitwerking Normen Gunstbetoon dragen vergunninghouders er zorg voor dat bij het verlenen van gastvrijheid aan beroepsbeoefenaren in het kader van samenkomsten de gastvrijheid binnen redelijke perken blijft en ondergeschikt is aan het hoofddoel van de samenkomst. In de artikelen B 4 en volgende van de Uitwerking Normen Gunstbetoon (UNG) wordt aangegeven welke criteria daarbij gelden en in acht dienen te worden genomen. De norm is geschreven voor vergunninghouders. Daartoe behoort X niet. Niettemin wenst zij een advies. De Codecommissie neemt aan dat achterliggende reden hier is dat de bijeenkomst van productstands wordt voorzien vanwege de farmaceutische industrie. Aldus zou sprake kunnen zijn van gunstbetoon, het verlenen van gastvrijheid als in artikel 12 van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame (Gedragscode) juncto de Uitwerking Normen Gunstbetoon (UNG) bedoeld, dan wel van sponsoring als in de Gedragsregels Sponsoring bedoeld. Hiervan uitgaande valt X aan te merken als belanghebbende in de zin van artikel 59 van het Reglement van de Codecommissie en de Commissie van Beroep van de Stichting CGR nu dergelijke ondersteuning wordt gereguleerd door onder meer de Gedragscode. X is derhalve ontvankelijk in haar verzoek.

2.2. Gunstbetoon

De eerste hier te beantwoorden vraag is of sprake is van een wetenschappelijke bijeenkomst.

Van een accreditatie blijkt niet, zodat van een wetenschappelijke bijeenkomst als bedoeld onder B 7, aanhef en onder a UNG niet kan worden uitgegaan. Mogelijkerwijs is sprake van een wetenschappelijke bijeenkomst als bedoeld in artikel B 7, aanhef en onder b UNG, aannemende dat de organisatie in handen is van een samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren, wetenschappelijke organisatie of andere van de farmaceutische industrie onafhankelijke groepering of instantie, als daar bedoeld. Indien daarvan kan worden uitgegaan zal dienen te worden voldaan aan de voorwaarden als neergelegd in artikel B7 onder b , i en ii UNG. Kennelijk wordt dat ook beoogd.

Daarenboven behoort het verlenen van gastvrijheid in het kader van samenkomsten binnen redelijke perken te blijven en ondergeschikt te zijn aan het hoofddoel van de samenkomst. Aangezien het kennelijk in de bedoeling ligt een soortgelijk programma als voorgaand jaar op te zetten en aan dat programma geen recreatief en/of sociaal programma noch ongebruikelijke onderbrekingen worden toegevoegd lijkt aan het tweede criterium te worden voldaan. Met betrekking tot het criterium dat de gastvrijheid binnen redelijke perken blijft, lijkt het alsof de deelnemer de kosten van de bijeenkomst geheel zelf draagt. In zoverre zou de bijeenkomst geen bezwaar ontmoeten.

Mocht evenwel sprake zijn van een bijdrage in kosten van de catering of anderszins door of vanwege een of meer farmaceuten -bijvoorbeeld door die farmaceut(en) die voor de productstands zorgt (zorgen)- dan dient uiteraard te zijn voldaan aan het bepaalde in artikel 8 onder b, i of ii UNG.

2.3. Sponsoring

Van de zijde van X is -behoudens hetgeen onder 1 is gememoreerd, geen informatie verschaft met betrekking tot de uitnodiging van tentoonstellers om met een productstand te komen. Vermoed wordt dat een of meer vergunninghouders worden uitgenodigd tijdens de bijeenkomst aanwezig te zijn met een stand, alwaar zij productinformatie met betrekking tot UR-geneesmiddelen zullen verstrekken, waarmee aldus de huur van het (ten behoeve van de bijeenkomst door X te huren) oppervlak zou worden gedrukt. Daarmee worden weliswaar de kosten van de organisatie van de bijeenkomst verminderd doch niet valt in te zien dat, indien daarbij de aan X berekende huurprijs ten volle aan deze standhouders / vergunninghouders wordt doorberekend, sprake zou zijn van toepasselijkheid van de Gedragsregels Sponsoring (vgl. artikel 2.2. sub e van de Gedragsregels Sponsoring).

Het spreekt vanzelf dat, mochten vergunninghouders nu of later enigerlei financiële ondersteuning of op geld waardeerbare dienst aan X aanbieden, dit in overeenstemming moet zijn met de Gedragscode en de daaruit voortvloeiende richtlijnen (UNG) als hiervoor onder 2.2. verwoord, in welk geval de Gedragsregels Sponsoring immers niet van toepassing zijn.

Zijn de Gedragsregels Sponsoring wel van toepassing -indien bijvoorbeeld een stand niet tegen marktconforme tarieven wordt (onder-)verhuurd maar in het kader van sponsoring ter beschikking van een vergunninghouder wordt gesteld dan geldt dat deze uiteraard nageleefd dienen te worden. Voldaan moet zijn aan de eisen betrekking hebbende op de doelstelling van de financiële ondersteuning, de integriteit van partijen en de transparantie van de tussen hen gemaakte afspraken. Aannemelijk lijkt overigens dat de bijeenkomst niet zonder hulp van sponsors kan worden gefinancierd. In beginsel zullen ter zake schriftelijk vast te leggen afspraken van (onder-)verhuur op

zichzelf niet in strijd zijn met de Gedragsregels Sponsoring en is een dergelijke vorm van sponsoring geoorloofd, mits echter ook met het navolgende rekening wordt gehouden.

2.4. Anderen dan beroepsbeoefenaren

Zowel uit de Geneesmiddelenwet als uit de Gedragscode Geneesmiddelenreclame vloeit voort dat het verboden is reclame voor UR-geneesmiddelen te maken indien deze ook op anderen dan beroepsbeoefenaren is gericht. In deze lijkt geen sprake van een bijeenkomst voor uitsluitend of hoofdzakelijk beroepsbeoefenaren. X realiseert zich kennelijk ook dat de bezoekers van de bijeenkomst deels zijn aan te merken als “publiek” in de zin van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame en de Code voor de Publieksreclame voor Geneesmiddelen, welke laatste een integraal onderdeel is van de eerstgenoemde en in dit geval onverkort van toepassing is. Dat dient te leiden tot beperkingen in de uitingen en gedragingen van de vergunninghouders, met name tot het vermijden van iedere vorm van reclame; zij dienen zich te onthouden van iedere aanprijzing van geneesmiddelen en daarmee samenhangende diensten of denkbeelden (artikelen 1 en 3 van de Code voor de Publieksreclame). Uiteraard dienen ook de overige bepalingen van de Code voor de Publieksreclame waar nodig in acht te worden genomen. De kans bestaat immers dat bij een multidisciplinaire opzet van de bijeenkomst als X voor ogen staat de promotie van UR-geneesmiddelen -wellicht onbedoeld- zich tevens zal uitstrekken tot de paramedische groep, waardoor mogelijkerwijs toch in strijd zou worden gehandeld met de wet en/of de Gedragscode en in het bijzonder met het verbod van publieksreclame voor UR-geneesmiddelen. De reclame van deze geneesmiddelen vanwege de vergunninghouder(s) op de stands zal niet bestemd mogen zijn voor anderen dan de beroepsbeoefenaren. Dat valt te bereiken door beroepsbeoefenaren en paramedici als zodanig herkenbaar door de ene dan wel andere groep badges te laten dragen; een bordje op de stand dat deze enkel voor voorschrijvers geldt kan daar tevens in bijdragen. Vergunninghouders/sponsors dienen voorts in de door X te hanteren voorwaarden erop gewezen te worden dat zij voldoen aan de bestaande wettelijke en zelfdisciplinaire regelingen met betrekking tot de reclame voor geneesmiddelen en de gedragsregels voor sponsoring door farmaceutische bedrijven. Vraag rijst evenwel of deze voorzorgsmaatregelen, op zich niet onbelangrijk, in de gegeven omstandigheden toereikend zijn om publieksreclame van UR-geneesmiddelen te voorkomen. Waar de stands zullen worden ingericht om mondeling en/of schriftelijk reclame-uitingen betreffende UR-geneesmiddelen te verspreiden is het niet onaannemelijk dat deze ook niet-beroepsbeoefenaren onder de aandacht worden gebracht. Het verdient de voorkeur -als eerder al op geattendeerd door de Codecommissie- om (in dit geval: zolang de wetgeving waarbij verpleegkundigen die werken in opdracht van artsen kunnen worden toegelaten op congressen zonder dat het verbod op publieksreclame wordt overtreden nog niet van kracht is) de stands in afzonderlijke ruimtes -al was het maar gescheiden door een gordijn- onder te brengen en enkel toegankelijk te doen zijn voor beroepsbeoefenaren. Het komt de Codecommissie in ieder geval zinvol voor indien X dit aspect aan de Inspectie voorlegt. Mocht deze bezwaren hebben dan ware aan te bevelen ook de plaatsing van stands of de toegankelijkheid van de bijeenkomst voor anderen dan beroepsbeoefenaren te heroverwegen.

2.5. Al het voorgaande in beschouwing nemende moge duidelijk zijn dat de aanvraag verre van afdoende informatie is voorzien. Mogelijk veroorzaakt door het feit dat afspraken omtrent het programma van de bijeenkomst nog gemaakt moeten worden. Wellicht staat X zelf het gebruik van stands tijdens de bijeenkomst door derden ook

nog niet helder voor ogen. Tegen deze achtergrond heeft de Codecommissie het stellen van nadere vragen ook niet opportuun geacht en heeft Codecommissie veronderstellenderwijs geoordeeld. Het is om die reden dan ook dat slechts indien de veronderstellingen juist zijn en overigens de daarop geschetste voorwaarden worden nagekomen het oordeel in deze positief kan zijn.

3. De kosten:

De Codecommissie bepaalt dat de aan deze adviesaanvraag verbonden kosten separaat aan verzoekster in rekening zullen worden gebracht.

Aldus gedaan te Gouda op 12 mei 2011 door mr. L.A.J. Nuijten, voorzitter.